

als een vis in het water...

Daltononderwijs

Op onze school geven we daltononderwijs. Daltononderwijs vindt haar oorsprong in het begin van de vorige eeuw. Ruim 100 jaar geleden ontwikkelde Helen Parkhurst deze methode als antwoord op het traditionele leerstofgerichte onderwijs. Zij vond dat de ontwikkeling van het kind meer centraal moest staan. Er wordt ingespeeld op de verschillende soorten leerstijlen van leerlingen. Begeleiding van de leerkracht is hierbij cruciaal. Als Ichthusschool ervaren wij in de praktijk dat kinderen zich door deze aanpak beter kunnen ontwikkelen.

Visie

Kinderen hebben een natuurlijke behoefte om te willen leren, zij willen hun kennis uitbreiden. Wij helpen kinderen betrokken en verantwoordelijk te zijn en zelfstandig te werken. Dat kan alleen of in groepen. De leerlingen werken aan taken die gedeeltelijk voortkomen uit eigen leervragen en gedeeltelijk worden aangestuurd door de leerkracht.

De Daltonprincipes

De principes van het Daltononderwijs worden duidelijk vormgegeven in de volgende afbeelding. De driehoek die om de basisprincipes van het daltononderwijs is getekend, heeft als basis het woord "vertrouwen".

Er zijn aan alle begrippen twee kanten:

*vertrouwen kun je schenken aan, maar ook krijgen van de ander.

*verantwoordelijkheid kun je op je nemen, maar ook overdragen, geven aan de ander.

*verantwoording over je handelen dien je af te leggen aan de ander, maar men kan dat ook van de ander vragen.

Kernwaarden

Uit de principes van het Daltononderwijs komen de volgende kernwaarden voort. Deze vormen de basis voor het werken met de leerlingen: verantwoordelijkheid, zelfstandigheid, samenwerken, effectiviteit, reflectie en borging.

De kernwaarden toegelicht

Zelfstandigheid

Zelfstandig leren op onze school is ervaringsleren: dit betekent dat leerlingen uitgedaagd worden hun leertaken zelf tot een goed einde te brengen. Deze manier van werken stimuleert het probleemoplossend denken van de leerlingen. Om later als volwassenen goed te kunnen functioneren moeten de leerlingen leren beoordelen welke beslissingen zij moeten nemen. De keuzevrijheid nodigt de leerlingen uit tot het nemen van zelfstandige beslissingen die effectief en verantwoord zijn. Onze leerkrachten **begeleiden** de leerlingen en dagen ze uit bij de uitvoering van hun taak.

De zelfstandigheid bij de leerlingen komt tot uiting bij het af hebben van hun taak op het afgesproken tijdstip. De leerlingen pakken wat ze nodig hebben en ruimen zelf op. De leerlingen bepalen gedeeltelijk zelf of zij medeleerlingen, de leerkracht, naslagwerk of ander materiaal raadplegen.

Waarom: Weet hebben van jouw eigenheid en vertrouwen op jezelf, is de basis voor zelfstandig werken, zelfstandig leven. We geven dit de kinderen mee zodat ze in staat zijn om onafhankelijk hun verantwoordelijkheid te durven en te kunnen nemen om zo een bijdrage te leveren aan de wereld waarin zij lerend leven.

Vrijheid en verantwoordelijkheid

Vrijheid in ons daltononderwijs is de gelegenheid krijgen om het taakwerk zelf te organiseren. De opgegeven leerstof en de eisen die daaraan worden gesteld, de tijdslimiet en de schoolregels vormen de grenzen waarbinnen de leerlingen hun vrijheid leren gebruiken.

Onze school biedt de leerlingen ruimte voor een verantwoorde keuze bij het verwerken van de leerstof. De leerlingen bepalen zelf de volgorde bij het werken aan de taak en houden zelf werk, materiaal en weektaak bij. De leerlingen mogen ook kiezen met wie ze werken en waar.

De begeleiding door de leerkrachten is erop gericht de leerlingen zich verantwoordelijk te laten voelen voor het eigen leren. Leerlingen krijgen de ruimte om te experimenteren, maar worden tegelijk ook geconfronteerd met de relatie tussen wat ze doen en wat dat oplevert. Dat is voor leerlingen een geleidelijk leerproces, waarin zelfkennis en zelfinschatting een grote rol spelen. Vrijheid is noodzakelijk om eigen keuzes te kunnen maken en eigen wegen te vinden. Door leerlingen meer ruimte te bieden kunnen zij een actieve en nieuwsgierige leerhouding ontwikkelen. Maar vrijheid betekent niet dat alles zomaar kan en mag. Het is de taak van de leerkracht om iedere leerling de structuur te bieden om vrijheid binnen grenzen te leren hanteren.

Het daltononderwijs ziet een mens/kind als een persoon die zelf mag en kan kiezen, maar die voor de gevolgen van zijn keuzes zelf de verantwoordelijkheid draagt.

Waarom: vrijheid is essentieel voor de ontplooiing van de persoonlijkheid van een mens. Vrijheid betekent, binnen ons onderwijs, eigen keuzes mogen maken en daar verantwoordelijkheid in krijgen en nemen. Op deze manier is er ruimte voor ieder individu om recht te doen aan eigenheid, eigen interesses, eigen behoeften, eigen doelen. Verantwoordelijkheid geven, krijgen en nemen leidt automatisch tot verbondenheid. Je bent in het leren en leven namelijk niet alleen verantwoordelijk voor jezelf maar ook voor de ander en het groter geheel. Daarom is het maken van gezamenlijke afspraken en het aanbrengen van kaders van belang recht te doen aan automanie, competenties en de verbondenheid van leerlingen.

Samenwerken

Daltononderwijs biedt de leerlingen iedere dag de mogelijkheid samen te werken. Doordat leerlingen samen met leerkrachten en medeleerlingen aan hun leertaken werken, leren zij met elkaar om te gaan en leren zij dat zij elkaar kunnen helpen. Het verwerven van kennis en vaardigheden in samenwerking met anderen kan het leren vergemakkelijken. Leerlingen organiseren en regelen veel met elkaar en maken onderling afspraken. Samenwerken met anderen heeft daarnaast een functie op het gebied van sociale vorming: leerlingen leren dat er verschillen bestaan tussen mensen. Ze leren naar elkaar te luisteren en respect te hebben voor elkaar. Als leerlingen met elkaar samenwerken ontwikkelen ze sociale vaardigheden en leren ze reflecteren op de manier waarop ze leren, zoals het beoordelen van de eigen inbreng en die van de medeleerlingen, het aanleren van discussievaardigheden, het leren omgaan met teleurstellingen en het ervaren van de meeropbrengst uit de samenwerking.

Waarom: Als individu zijn we onderdeel van de samenleving. Dit woord zegt alles; in de wereld leven we samen, zijn we op elkaar aangewezen. Om zelf hierin volledig te kunnen deelnemen is het van belang dat je als kind leert, om samen te werken en samen te leren. Het is van belang om te ontdekken dat door het verbinden van jouw eigenheid met die van de ander de samenleving versterkt wordt en zo een vruchtbare leef- en leerplek wordt voor ieder die daar onderdeel van is.

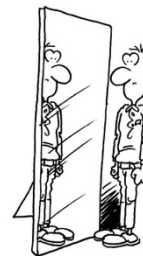
Effectiviteit

Om ervoor te zorgen dat een leerproces resultaat oplevert, helpt het als je vooraf weet wat je gaat leren, wanneer het klaar moet zijn en wat je nodig hebt. Het belangrijkste onderdeel om dit te bereiken is de taak. Een taak op maat houdt de leerling doelmatig en functioneel bezig met zijn ontwikkeling. Leerkrachten moeten de omgeving goed inrichten, gebruik maken van doelgerichte instructie en een gedifferentieerd leerstof aanbod bieden. Daarbij kijkt de leerkracht telkens kritisch of de gebruikte methodieken wel geschikt zijn. Door te blijven experimenteren op basis van verworven kennis en inzichten zal het onderwijs doelmatig met haar tijd meegaan. De mate van effectiviteit van ons onderwijs is van belang voor kinderen, daarom willen wij de schooldag van kinderen op een zo effectief mogelijke manier vullen met inachtneming van onze (dalton)kijk op kinderen. Op deze wijze is het leerrendement voor leerlingen het grootst.

Waarom: Een krachtige leef- en leeromgeving waar de doelen voor iedereen helder zijn, biedt de mogelijkheid om optimaal (eigen) bronnen aan te boren, te benutten en te ontwikkelen.

Reflectie

Door leerlingen na te laten denken over wat ze gaan doen, wat ze aan het doen zijn of wat ze hebben gedaan, leren leerlingen over hun eigen gedrag en dat van anderen. De leerlingen leren zichzelf en anderen begrijpen en daardoor leren ze meer over hun eigen kunnen en over hoe je met anderen om kunt gaan. Binnen het onderwijs op de Ichthusschool neemt het reflecteren met leerlingen een belangrijke plek in. We proberen door het stellen van de juiste vragen de leerlingen inzicht te geven in de kwaliteit van hun leren. Op basis van reflecties kan een leerling nieuwe leeractiviteiten en doelen plannen. Door het voeren van coachgesprekken maken we de leerlingen meer eigenaar van hun eigen ontwikkeling.

Niet alleen de leerlingen zijn druk bezig met reflectie. Iedere leerkracht reflecteert op zijn praktijk en handelen in de klas. Alle leerkrachten samen reflecteren constant over het onderwijs op school. Hierdoor wordt de beste weg gevonden om de gestelde doelen te bereiken.

Waarom: alleen wanneer je lef en moed hebt om oprecht in de spiegel te kijken bied je jezelf de kans om te ontwikkelen. Dit vraagt om gevoel van veiligheid en vertrouwen op jezelf en op de omgeving. Het is van belang dat je weet hebt van je talenten zodat je van daaruit verder kan ontwikkelen in dat wat aandacht en groei vraagt. Zo ontstaat autonomie en is er ruimte om eigenaar van je eigen leef- en leerproces te worden.

Borging

Deze pijler gaat in op het vastleggen en uitvoeren van de eerste 5 pijlers. Deze taak ligt grotendeels bij de daltoncoördinator in samenspraak met de directie en heeft meestal geen directe link met het onderwijs aan kinderen. Wij vinden het met elkaar van groot belang alle afspraken goed te borgen zodat ieder kind onderwijs kan volgen door middel van een ononderbroken lijn door de groepen 1 tot en met 8. Wij vinden dat verantwoordelijkheden voor dalton liggen in het team van leerkrachten. Wij borgen onze kernwaarden door middel van planmatige zelfevaluatie, reflectie en visitatie. Onze school is een lerende organisatie die zich permanent schoolt, experimenteert en reflecteert op datgene waar we mee bezig zijn.

Waarom: een belangrijke basis voor het werken vanuit de daltonvisie is dat iedereen verantwoordelijkheid neemt en geeft. Om vanuit deze eigen verantwoordelijkheid te komen tot een gezamenlijke verantwoordelijkheid is het maken van afspraken en deze te borgen, voorwaarde.

Wilt u meer weten over ons onderwijs? Neemt u dan gerust contact met de directie.